

eksempelvis er på ungdomsuddannelsesområdet? De mange andre spændende muligheder, der er videre henne i forløbet? Det er vi ikke sikre på. Det er jo ikke nogen diskvalifikation i sig selv at være lærer og have været gennem det forløb, men så skal der i hvert fald være mulighed for, at man også har været ude at prøve nogle andre ting, taget nogle andre uddannelser, været ude at tage noget efteruddannelse.

Derfor er det altså så væsentligt, at vi får set på det her. Vi har noteret os de positive tilkendegivelser. Det behøver jo ikke automatisk være det forslag og den struktur, som Det Konservative Folkeparti foreslår her, men vi får i hvert fald taget hul på diskussionen. Vi glæder os til debatten i udvalget og håber og regner med, at vi kan komme videre med problemet, for det er væsentligt, at vi får taget fat på det.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen): Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 142:

Forslag til folketingsbeslutning om obligatorisk naturfag efter model II på gymnasiets sproglige linje.

Af Hanne Severinsen (V), Brian Mikkelsen (KF) og Tom Behnke (FRI) m.fl.
(Fremsat 6/4 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Jeg vil tillade mig at gentage min indledning, selv om jeg tidligere ved en fejl har belastet medlemmerne med denne.

Den tog udgangspunkt i 1988, da vi fik den nuværende gymnasieordning og nyskabelsen naturfag. Det var en nyskabelse, og det var svært at finde tilsvarende fag, som man kunne lade sig inspirere af. Det nærmeste var science, som kendes fra anglosaksiske lande, hvor man integrerer fysik og kemi med biologi, evt. geografi, men hvor matematik sædvanligvis er et selvstændigt fag.

I 1993, da gymnasiereformen evalueres, bliver der nedsat en arbejdsgruppe, som får den særlige opgave at se på naturfaget. Udvalget endte med at beskrive ikke mindre end seks modeller, men ingen af dem vandt politisk tilslutning, først og fremmest fordi ingen ville pege på, hvilke fag der skulle beskæres eller helt fjernes fra den obligatoriske fagrække for at skabe plads til den nødvendige udvidelse af timetallet til naturfag.

Da Folketinget vedtog finansloven for 1996, opstod der en mulighed for i en kortere periode at finansiere 1 ekstra time om ugen til eleverne i 1. g sproglig, og det blev aftalt, at denne forøgelse af timetallet skulle bruges til at afprøve en model med udvidet naturfag, det, som blev kaldt model II. Det var ganske vist med nogen betænkelighed, fordi man allerede dengang vidste, at en permanent udvidelse af timetallet ville være en økonomisk belastning, hvis det skulle gøres obligatorisk for alle gymnasier.

Men siden 1996 har model II således været afprøvet på nogle gymnasier. Det indebærer som sagt en ugentlig øgelse med 1 time i 1. g plus en opstramning og en udvidelse af matematikindholdet i forhold til den ordinære fagbeskrivelse for naturfag. Eleverne opnår gennem model II en matematikkompetence, der svarer til C-niveau.

I efteråret foretog en evalueringsgruppe en vurdering af de hidtidige erfaringer med model II. Gruppens hovedkonklusion er, at forsøget har været vellykket for de elever, som har valgt at deltage i det.

Udvidelsen af timetallet og lærernes øgede rettarbejde har i forsøgsperioden været betalt via finansloven. Det har altså været omkostningsfrit for skolerne at deltage i forsøget. På

trods heraf er der kun 38 gymnasier ud af 144, der har valgt at tilbyde denne ordning for deres elever. Det er tankevækkende, at der altså var 3/4 af samtlige gymnasier i landet, som ikke ønskede at forsøge sig med model II. Den særlige finanslovbevilling er nu ved at være opbrugt, og der er derfor ikke iværksat nye forsøg i indeværende skoleår, men det betyder ikke, at ordningen er ophørt.

Ministeriet har meddelt skolerne, at de umiddelbart vil kunne opnå dispensation for gymnasiebekendtgørelsen, hvis de ønsker at udbyde naturfag efter model II. De skal selv afholde omkostningerne inden for de ressourcer som følge af den såkaldte timestyringsmodel, som er tildelt skolen, og det betyder, at model II indgår på linje med skolens øvrige tilbud om valgfag.

På et middelstort gymnasium vil model II lægge beslag på ca. 2 pct. af de samlede ressourcer til valgfag, og derfor er det svært at finde en tung begrundelse for, at der ikke er råd. Indtil nu er der godt 30 gymnasier, der har benyttet sig af muligheden for at få dispensation. Skolerne har således allerede i dag mulighed for at tilbyde deres sproglige elever model II.

Derudover synes jeg, at der er tre væsentlige grunde til, at regeringen ikke kan tilslutte sig det foreliggende beslutningsforslag.

For det første er det ikke givet, at det er hensigtsmæssigt at øge arbejdsbelastningen yderligere for de sproglige gymnasieelever generelt. Samtidig vil en obligatorisk model II forrykke balancen mellem de naturvidenskabelige og de sproglige fag, f.eks. med hensyn til arbejdsbelastning, og det var en del af forudsætningen for gymnasiereformen.

For det andet, og det kan man jo sige er en mindre ting, men ikke desto mindre må man notere sig, at en obligatorisk model II vil medføre merudgifter for staten i omegnen af 13 mio. kr.

For det tredje synes jeg, at forslaget og de videre erfaringer med model II skal ses i forhold til regeringens udviklingsprogram for fremtidens ungdomsuddannelser, som Folketinget enstemmigt vedtog sidste år. Jeg synes, det er vigtigt at indhente mere dækkende erfaringer fra de forsøg med profil, fagrækker og arbejdsbelastning, der iværksættes som følge af forsøgsprogrammet, før der ændres permanent på fagsammensætningen i gymnasiet.

Når vi i Folketinget bl.a. på baggrund af erfaringen fra udviklingsprogrammet om få år skal beslutte os for, hvordan fremtidens gym-

nasium skal være indrettet, er jeg sikker på, at den diskussion, som vi tager hul på i dag om balancen mellem matematik og naturvidenskab og de sproglige kompetencer, vil blive et af de helt centrale diskussionspunkter.

Forsøg med model II har vist, at det er en mulig måde at tilrettelægge tingene på. Udviklingsprogrammet skal vise, om der er andre måder, også i forhold til den samlede profil og den arbejdsbelastning, som jeg tror de fleste vil finde er forholdsvis tung inden for vores almene gymnasiale uddannelse.

Jeg mener derfor, vi skal afvente resultaterne, før vi går ind og ændrer på fagprofilerne i gymnasiet, men jeg støtter naturligvis til fulde de gymnasier, som vælger at fortsætte efter den dispensation, som de vil få uden problemer.

På baggrund af ovenstående kan regeringen ikke tilslutte sig beslutningsforslaget.

Frode Sørensen (S):

Da vores ordfører på dette område, hr. Jeppe Kofod, ikke kan være til stede i dag, skal jeg på hans vegne fremlægge Socialdemokratiets holdning til nærværende beslutningsforslag.

Umiddelbart er vi egentlig imødekommende over for forslagets intentioner. Siden ordningen for gymnasiet blev ændret tilbage i slutningen af 1980'erne, har der været stor debat om netop faget naturfag.

Problemet med naturfag er ganske simpelt det, at de sproglige gymnasiaster modtager undervisning i såvel 1. som 2. g, men uden at opnå et niveau inden for nogen af disciplinerne. Det giver naturligvis de sproglige studenter et handicap i forhold til at fortsætte på eksempelvis samfundsvidenskabelige universitetsuddannelser, hvor der kræves C-niveau i matematik.

For Socialdemokratiet er det vigtigt, at vi ikke lægger hindringer i vejen for de unge, der har fundet deres drømmestudium. Vi skal hjælpe den unge på vej og udruste hende så godt som muligt.

Vi ved, at der i dag er mange sproglige studenter, der er nødt til at tage suppleringskurser i matematik, før de kan begynde deres studier. Gymnasierne har i nogle år kunnet få del i en pulje, så de kunne tilbyde 1 times ekstra undervisning i naturfag og dermed give de sproglige elever et C-niveau i matematik, den såkaldte model II.

Til vores store fortrydelse er det ganske få gymnasier, der har valgt at tilbyde denne model. Vi ved, at der er stor interesse blandt de

sproglige gymnasier, derfor kan vi kun opfordre gymnasierne til at give dette tilbud, også selv om der ikke længere gives tilskud via finansloven.

I Socialdemokratiet er vi altså positivt stemte over for ideen om at give de sproglige gymnasieelever papir på den kompetence, de får via naturfag. Men når vi alligevel ikke umiddelbart støtter dette forslag, skyldes det en række forhold.

For det første ønsker vi ikke at drage forhastede konklusioner. Vi vedtog sidste år et samlet udviklingsprogram for fremtidens ungdomsuddannelser, og vi ønsker at afvente erfaringerne med dette program, inden vi lægger os fast på f.eks. en obligatorisk model for naturfag.

For det andet er vi ikke sikre på, at det absolut er model II, der er den bedst tænkelige model. Der har tidligere været foreslået andre modeller, og vi mener, at det er vigtigt, at vi sikrer en stabilitet og balance i hele gymnasieskolen, og vi vil derfor hellere tage spørgsmålet op i forbindelse med en eventuel reform af gymnasieområdet.

Slutteligt har vi endnu ikke set henvisning til, hvordan forslagsstillerne vil finansiere den ekstra udgift. Vi vil ikke være med til at bruge penge, før vi ved, hvor de kommer fra.

Samlet set bakker vi op bag den grundlæggende idé i forslaget, men må forkaste den form, der er valgt. Vi ønsker at give de sproglige studenter en kompetence i matematik, men vi er ikke sikre på, at model II er den mest optimale.

Samtidig undrer vi os over, at forslagsstillerne ikke har anvist et sted, hvor vi kan finde de 12-13 mio. kr., som det vil koste at gennemføre forslaget. Vi kan derfor ikke støtte forslaget, som det foreligger.

Brian Mikkelsen (KF):

Da man i forbindelse med gymnasireformen i 1988 skabte faget naturfag på den sproglige linje, havde man de bedste intentioner om at skabe et velfungerende forløb, der forbandt de velkendte fag matematik, fysik og kemi til en enhed, og som sikrede eleverne på den sproglige linje en god tilgang til de naturvidenskabelige fag.

Det er jo en diskussion, der nærmer sig meget den, vi har i dag, om at gøre fysik, kemi, matematik attraktiv for studenterne, så vi får flest muligt til at interessere sig for det, så de også gør brug af muligheden for at få en vide-

reuddannelse inden for det pågældende område. Det er et af de områder, Danmark har specielt brug for i øjeblikket.

Men det viste sig hurtigt, efter reformen blev implementeret, at naturfag ikke levede op til de høje forventninger, og det i særklasse største problem har helt klart været, at eleverne via naturfag ikke opnår tilstrækkelig kompetence i matematik. Såfremt eleverne på den sproglige linje ønsker at opnå et C- eller B-niveau i matematik, må de efterfølgende bruge valgblokken på dette, og det er der desværre en del der ikke gør.

Problemet er selvfølgelig ikke, at eleverne ikke automatisk gør brug af valgblokke for at opnå kompetence i matematik, næ, problemet er mest, at eleverne ikke er opmærksomme på, at C-niveauet i matematik ofte er adgangskrav til de videregående uddannelser. Og hvis vi vil have flere til at tage vejen hen imod biotek, teknologi, ingeniør osv., så skal man have forudsætningerne i orden allerede på ungdomsuddannelsesniveau.

Når man ikke er opmærksom på det, så havner alt for mange unge i en blindgyde efter gymnasiet, hvor de jo gerne vil en hel masse, men hvor den manglende kompetence i matematik sætter en umiddelbar stopper for de videre planer.

I erkendelse af det problem udbød ministeriet så i 1997 en forsøgsordning, som vi har hørt om, naturfag model II, der skulle og i hvert fald havde som intention at rette op på kompetenceproblemerne i særdeleshed.

Forsøgene har jo vist sig – de steder, hvor de er foregået – at være meget vellykkede. Timeantallet er hævet alene til fordel for matematikindholdet i faget, og dermed har man sikret, at alle elever, der følger naturfag, opnår C-niveau i matematik, altså det niveau, som er det afgørende for, at man kan søge om optagelse på de videregående uddannelsesinstitutioner.

Evalueringen af forslaget har også vist, at der er tilfredshed med model II blandt såvel elever som lærere på de gymnasier, der har det, og at den øgede vægt, matematikken i faget har haft, har haft en positiv effekt på fysik/kemi-delen, som så hænger sammen.

Alt i alt tegner der sig altså et særdeles positivt billede af naturfag model II, der efter evalueringen at dømme retter op på de problemer, man hidtil har oplevet med naturfag, og som sikrer eleverne det eftertragtede C-niveau i matematik.

Vores intention er at sikre, at eleverne på den sproglige linje opnår C-niveau i matematik, så man ikke senere hen afskæres fra at fortsætte på en videregående uddannelse. Derfor ser vi gerne en forsøgsgrænse, der har vist sig som en stor succes, blive gjort obligatorisk.

Men, og det vil jeg gerne understrege, det er vigtigt for os at præcisere, at når der i bemærkningerne står, at man har mulighed for at fortsætte med andre forsøg, så betyder det også, at man ude lokalt selv kan beslutte sig til, om man vil fortsætte med den nuværende ordning med det antal matematiktimer, der er.

Hvis man på de lokale gymnasier vurderer, at det vil være det bedste for det lokale miljø rent kompetencemæssigt og kvalifikationsmæssigt for at gøre det attraktivt for flest mulige for at få noget naturfag, så skal man have lov til det.

Da der er – må vi erkende – lidt forskellige meldinger om forsøget fra de mennesker, der ikke har været med i forsøget, så må vi også erkende, at der skal være en mulighed for, at man kan fortsætte med den nuværende konstruktion på de gymnasier, som ikke bryder sig om at gå ind i forsøget.

Derfor lægger vi altså også vægt på det, der står i bemærkningerne om forsøgene. Men alt i alt et glimrende forslag, som vil betyde, at endnu flere vil have mulighed for at få en videregående uddannelse på de områder, hvor der virkelig er gode beskæftigelsesmuligheder.

Anni Svanholt (SF):

Da SF's ordfører, hr. Aage Frandsen, ikke kan være til stede her i dag, skal jeg på SF's vegne fremføre følgende:

Beslutningsforslaget indebærer, at naturfag i det sproglige gymnasium skal være efter den såkaldte model II. Det betyder, at gymnasieeleverne skal have 8 timers undervisning i naturfag og ikke kun 7, samtidig med at de opnår matematik på C-niveau.

Indholdet i forslaget svarer til den forsøgsordning, som SF fik gennemført i finansloven for 1997. SF er som udgangspunkt positiv over for forslaget, men der er også problemer i forslaget, hvilket bedst kan udtrykkes gennem en række spørgsmål: Kunne modellen med 8 timers naturfag ikke være en mulighed for den enkelte elev, hvilket betyder, at skolerne skal tilbyde ordningen? Var der ikke andre modeller, hvor der gives matematik på C-niveau, der også kunne anvendes, og som der p.t. laves for-

søg med? Hvem skal finansiere ordningen med 1 ekstra time? Skolerne, amterne eller staten? Hvis ordningen skal gøres permanent, skal man så ikke vente til en egentlig reform af gymnasiet?

Men som sagt er SF positiv over for at finde en model, der indebærer, at den enkelte elev, der ønsker det, kan få naturfag med matematik på C-niveau. Men det konkrete forslag efterlader så mange ubesvarede spørgsmål, at SF ikke kan støtte det.

Egil Møller (DF):

Da Dansk Folkepartis normale ordfører på området ikke har mulighed for at være til stede – og det er i øvrigt hr. Christian H. Hansen – skal jeg på Dansk Folkepartis vegne fremføre følgende:

Som forslagsstillerne selv skriver i beslutningsforslaget, udsendte Undervisningsministeriet to rammebeskrivelser for forsøg med naturfag på gymnasiernes sproglige linje. Det, som kaldes model II, har så siden 1997 kørt som en forsøgsordning og er efterfølgende blevet evalueret af en arbejdsgruppe nedsat af Uddannelsesstyrelsen.

Af evalueringen er det fremgået, at forsøgsordningen har været yderst tilfredsstillende. Når evalueringen har vist sig at være positiv, er det efter Dansk Folkepartis opfattelse meget naturligt, at man også fremsætter dette beslutningsforslag om obligatorisk naturfag efter model II på gymnasiet sproglige linje.

Dansk Folkeparti kan støtte forslaget.

Susanne Clemensen (CD):

Lad mig starte med at sige, at vi i CD varmt kan støtte beslutningsforslaget. Med indførelsen af A- og B- og C-niveauer i adgangskravene til de videregående uddannelser er de fagkombinationer, eleverne vælger i gymnasiet, blevet meget vigtige.

Eleverne kan faktisk med et forkert valg allerede i 1. g komme til at begrænse deres valgmuligheder ved et senere studievalg til de videregående uddannelser. I CD ønsker vi ikke, at valgmulighederne i gymnasiet skal føre til en svækkelse af kravene til f.eks. matematik-niveauet på de mange videregående uddannelser, der kræver minimum C-niveau i matematik.

Det er da heller ikke særlig pædagogisk, at man som ung, efter at man har afsluttet sin ungdomsuddannelse, kan imødesee et halvt eller et helt år på at samle op på matematikken, før

man kan begynde på en videregående uddannelse. Derfor mener vi, at det er vigtigt at sikre, at der ikke er fag, der lige ved og næsten kan opnå f.eks. et C-niveau, dvs. et fag, hvor det faglige niveau er godt nok til, at eleverne lærer noget, men hvor det ikke er højt nok til, at man får det formelle C-niveau.

En sådan situation er det nuværende naturfag et eksempel på. Forsøgsordningen med naturfag efter model II har klart vist, at ved blot at lægge 1 ekstra time ind i 1. g. kan man løfte faget fra ikke at give noget niveau til at give det et C-niveau i matematik. Når det eksisterende fag således er så tæt på at give C-niveauet, er det urimeligt ikke at give det det lille ekstra nøk opad.

Som evalueringen af forsøget med naturfag efter model II konkluderer, er det en stor fordel, at eleverne kan opnå et C-niveau i matematik ved model II-forsøget uden brug af valgblokke, og at B-niveauet kan opnås ved brug af kun én valgblok i 3. g i modsætning til almindelige naturfag, hvor C-niveauet kræver én valgblok, og B-niveauet kræver to valgblokke. Hermed giver denne model eleverne en ekstra valgblok til at vælge andre fag, de måtte finde interessante eller nødvendige for deres videre studievalg.

At eleverne har den her ekstra frihedsgrad, synes jeg er positivt. Det gør eleverne tilsyneladende også. I evalueringen blev eleverne i forsøget spurgt, hvorfor de valgte naturfaget efter den udvidede model, og der svarede hele 62 pct., at de synes, at det var godt at have så mange kompetencegivende niveauer som muligt, og det er netop det, denne her foreslåede naturfagsmodel giver.

Derfor kan vi i CD støtte forslaget, selv om vi naturligvis må tage forbehold for finansiering i indværende år.

Henrik Svane (RV):

Naturfag er et ret nyt fag på den sproglige linje i gymnasiet, og der er nok ingen tvivl om, at faget er kommet for at blive, men at gøre det obligatorisk efter model II, således at det sikrer et C-niveau i matematik, fysik og kemi, kan Det Radikale Venstre ikke støtte.

Som ministeren har redegjort for, har der kørt en forsøgsordning, hvor tilslutningen var ganske lav. Blot 38 af 144 gymnasier benyttede muligheden. Det skyldes sandsynligvis mindre økonomi end det forhold, at modellen øger de studerendes timetal med 1 time ugentligt. Selv om forsøget er ved at nå sin afslutning, er det

forsat muligt for det enkelte gymnasium at fortsætte med model II. Det er væsentligt for Det Radikale Venstre at give den valgfrihed, men Det Radikale Venstre bakker ikke op om at gøre ordningen obligatorisk. Det er der to årsager til, som undervisningsministeren også har været inde på.

For det første ønsker vi ikke umiddelbart at øge arbejdsbelastningen yderligere for de studerende uden at tage en mere grundlæggende diskussion om hele den sproglige linjes sammensætning. Som ministeren gjorde opmærksom på, vil det forrykke den balance, som gymnasireformen bygger på.

Og som det andet og mest væsentlige finder vi det en smule umotiveret at ville gøre ordningen obligatorisk med det samme i stedet for at afvente de erfaringer og konklusioner, der måtte kunne hentes fra udviklingsprogrammet for fremtidens ungdomsuddannelser, når det har kørt længere tid.

Udviklingsprogrammet giver os endvidere grundlag for at tage en mere grundlæggende diskussion af fagsammensætningen på såvel den sproglige som den matematiske linje.

Tove Videbæk (KRF):

I 1995 blev der startet forsøg med naturfag på gymnasiets sproglige linje. Den såkaldte model II har siden 1997 været udbudt som en forsøgsordning og er blevet evalueret som vellykket.

Formålet med dette beslutningsforslag er at gøre dette forsøg permanent. Formålet er at sikre, at alle elever på gymnasiets sproglige linje får C-niveau i såvel matematik som fysik og kemi inden for naturfagsrammerne, så de unge derved undgår en blindgyde i forhold til de videregående uddannelser.

I Kristeligt Folkeparti mener vi, at det lyder rigtigt, men er dog lidt foruroliget over et høringssvar fra Matematiklærerforeningen, hvis formand skriver, at man er betænkelig ved modellen.

En evalueringsgruppe har beskrevet naturfagsforsøget som en stor succes, men det er tankevækkende, at evalueringsgruppen ikke forholder sig til eller omtaler forringelserne på B-niveauet. Det er også tankevækkende, at 75 pct. af gymnasierne rundt i landet har afvist at deltage i forsøget, selv om det førte hårdt tiltrængte ressourcer til skolerne. Det understreger, at de fleste matematiklærere egentlig er utilfredse med naturfag model II. Så der er nogle vinkler vedrørende dette forslag, som vi har

brug for at få undersøgt under behandlingen i udvalget, men ellers ønsker vi forslaget en god og positiv behandling.

Kim Behnke (FRI):

Eftersom vi i Frihed 2000 er medforslagsstillere på B 142 kan det næppe komme som nogen overraskelse, at vi naturligvis støtter beslutningsforslaget. Vi synes, at det har været en underlig oplevelse at høre specielt ministeren og regeringspartierne i dag, for sagen er jo den, at alle er enige om, at der er et behov, og at behovet er der, fordi der er mange, som efter gymnasiet bliver præsenteret for et krav om supplerende uddannelse for at kunne klare optagelserne på de videregående uddannelser. Derudover er alle enige om, at lige præcis naturfag og matematik er fag – uanset hvor humanistisk en uddannelse man gerne vil have, eller hvor sproglig en uddannelse man gerne vil have – som man får brug for at have kendskab til, i hvert fald på C-niveau.

Alle er enige om, at behovet er der, og på god traditionel dansk vis plejer løsenet så at være, at vi laver et lille forsøg. Vi skal helst ikke træffe forhastede beslutninger, men lad os forsøge at se, hvordan det går. Forsøget har også været gennemført. Ikke alene har forsøget været gennemført, men det er blevet afrapporteret som en kæmpe succes.

For at citere en fra tidligere tider: Hvad nøler I efter? Er det kun et spørgsmål om, at man fra regeringspartierne ikke vil lade oppositionen få den fornøjelse at få noget vedtaget i Folketinget? Er det det eneste? For jeg hørte ingen argumenter i ministerens tale mod at vedtage nærværende forslag. Ministeren kunne have undgået, at forslaget bliver vedtaget ved at erklære, at regeringen var enig, og at ministeren i øvrigt havde tænkt sig at gøre det, der står i forslaget. Det kunne man gøre. Men ligefrem at anbefale forslaget til forkastelse forekommer at være på kanten af det absurde, når man i øvrigt hørte, både hvad ministeren og Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre fremførte af gode argumenter for forslagets indhold.

Så vi støtter hundrede procent og håber på, at efterårets finanslovforhandlinger, hvor den finansielle del alligevel skal tages op til diskussion, kan være med til at presse det her igennem. Ikke af hensyn til forslagsstillerne, men af hensyn til de unge mennesker, som kan få en kvalificeret uddannelse.

Hanne Severinsen (V):

Jeg vil gerne takke for modtagelsen af beslutningsforslaget. Det er jo lidt svært at tælle op, men jeg synes, at hvis man ser på intentionerne, så er der jo bred enighed om, at vi har et problem med naturfag. Og det problem kunne jo altså løses ved at sige, som vi gør her, at naturfag bliver gjort obligatorisk efter model II. Men som vi også har gjort opmærksom på i vores bemærkninger, så kan vi jo godt opfordre ministeren til at fortsætte med at give tilladelse til andre forsøg.

Men det, der har været vigtigt for forslagsstillerne, er at få skåret igennem, for vi risikerer jo, at hvis vi kun laver forsøg og laver forsøg, så sker der reelt ikke noget. Ministeren kaldte det tankevækkende, at der kun var 38 ud af 144 skoler, der ønskede det. Men det er også et spørgsmål om intern prioritering, det er også et spørgsmål om fagforeningspolitik. Alle, der har beskæftiget sig med gymnasireformer – det har jeg i hvert fald i sin tid – ved, hvor svært det er, og at man en gang imellem må sige, at der altså er noget, som vi som lovgivere synes skal igennem.

Derfor håber jeg, at vi kan finde ud af nogle af de spørgsmål, som er blevet rejst. Det er klart, at spørgsmålet om de 13 mio. kr. ikke er noget fuldstændig ligegyldigt spørgsmål. Omvendt må man jo sige, hvis man ser på, hvad gymnasierne i det hele taget koster, og når man tænker på, hvor meget vi hører veråb alle vegne fra om, at vi har brug for mere viden om matematik og fysik og kemi, så er 13 mio. kr. måske ikke det, man burde være mest bekymret for. Jeg vil i øvrigt takke Socialdemokratiet for den positive og velvillige måde, man så på intentionerne på, og så synes jeg, at vi må kunne løse problemerne.

Det gælder jo sådan set også SF, der mener, at vi skal vente, indtil en samlet reform er kommet. Det synes jeg ikke vi skal, det vil jeg godt sige, for det kan godt tage lang tid. Reformer på gymnasieområdet er ikke noget, man sådan gør fra den ene dag til den anden. Derfor synes jeg, at vi skal prøve at se på de spørgsmål, der er blevet rejst om arbejdsbelastning og penge osv., og så ud fra det kan man eventuelt skrive en beretning om intentionerne, som vi åbenbart er enige om, og ud fra det håber jeg, at vi kan komme videre, og at vi måske til næste år kan komme med et udspil, som kan samle et flertal. Jeg synes i hvert fald, at det, sådan som jeg hørte intentionerne, burde være muligt.

Så jeg takker for modtagelsen af beslutningsforslaget.

Søren Kolstrup (EL):

Enhedslisten vil også gerne præcisere sin holdning til dette forslag, og vi kan meddele, at vi ikke kan støtte forslaget.

Det er jo sådan, at der nu er blevet sat en sum penge af til forsøg i gymnasiet. Vi mener, at det er vigtigt at få udviklet de forsøg og på den baggrund få draget nogle konklusioner. Det vil sige, at vi er meget indstillede på at foretage de drøftelser, som det borgerlige forslag lægger op til, når vi så har det materiale.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 100:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af tilbagetagningsordninger for brugt emballage for producenter, forhandlere og importører.

Af Ole M. Nielsen (KRF) m.fl.
(Fremsat 22/2 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Der er ingen tvivl om, at tilbagetagningsordninger kan være et godt redskab til at få fat på nogle særlig miljømæssigt problematiske affaldsstrømme, f.eks. fra Danmarks biler og batterier. Jeg kan dog lige så godt sige med det samme, at vi ikke synes, at det her instrument er særlig velegnet på emballageområdet. Hånd-

teringen af emballageaffald er faktisk allerede ganske effektivt inkluderet i vores generelle affaldssystem. Derfor kan regeringen ikke støtte det foreliggende forslag, men jeg håber, at vi kan bruge forslaget som afsæt til en god diskussion om, hvordan vi kan gøre vores eksisterende håndtering af emballageaffald endnu bedre.

Emballagedirektivet fra 1994 stiller en række mål for energiudnyttelse og genanvendelse af emballageaffald. Vores udgangspunkt for at nå målene var godt, fordi vi allerede havde en meget effektiv håndtering af affald sammenlignet med vore europæiske kollegaer.

Hovedparten af affald er i mange lande i EU traditionelt blevet deponeret på lossepladser. Derfor har det for de andre lande givet bedre mening at etablere separate indsamlingssystemer for emballageaffald, bl.a. for at leve op til direktivets krav om energiudnyttelse. Vores dagrenovation bliver derimod energiudnyttet allerede, og derfor giver det kun mening herhjemme at stille krav til forbrugerne om, at de skal sortere affald, når vi kan garantere, at det efterfølgende kan behandles på en miljømæssigt bedre måde, og det vil sige, at man kan udnytte materialet i emballagen.

Det var derfor ikke svært at nå til den konklusion, at vi skulle bygge videre på vores eksisterende system for at nå direktivets mål i stedet for at kaste os ud i omfattende manøvrer med etablering af parallelle affaldssystemer for emballageaffald. Det var der opbakning til fra alle politiske partiers side, fra kommunerne og fra industrien. Vi besluttede samtidig at fokusere på transportemballager dér, hvor der var brug for en ekstra indsats. Transportemballagerne findes i større og renere fraktioner, og de er derfor bedre egnede til genanvendelse. Disse grundlæggende forudsætninger for vores gennemførelse af direktivet var der bred opbakning til både fra de politiske partier, fra kommunerne og fra industriens side.

Jeg tror godt, jeg tør sige, at vi er et af de lande, der har nået direktivets mål med de færreste omkostninger. Det synes jeg også vi har lov til at være lidt stolte af.

De fleste andre EU-lande har som bekendt valgt at introducere producentansvar for emballageaffald, ligesom Kristeligt Folkeparti nu gør det her. Producentansvaret indebærer, at hver enkelt producent eller importør i princippet er ansvarlig for, at hendes eller hans emballage bliver indsamlet og genanvendt. Denne